

SKOLFS 2008:15

Utkom från trycket den 11 april 2008

Föreskrifter

om ändring i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2000:47)

om kursplaner och betygskriterier för kurser i ämnet fotografisk bild i gymnasieskolan och inom gymnasial vuxenutbildning;

beslutade den 21 januari 2008.

Med stöd av 1 kap. 6 § och 7 kap. 4 § gymnasieförordningen (1992:394) samt 2 kap. 9 § och 4 kap. 6 § förordningen (2002:1012) om kommunal vuxenutbildning föreskriver Skolverket att bilagan till Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2000:47) om kursplaner och betygskriterier för kurser i ämnet fotografisk bild i gymnasieskolan och inom gymnasial vuxenutbildning ska ha följande lydelse.

Dessa föreskrifter träder i kraft fyra veckor efter den dag då föreskrifterna enligt uppgift på dem utkom från trycket. Föreskrifterna ska tillämpas på kurser som påbörjas efter den 1 juli 2008.

För kurser som påbörjats före den 1 juli 2008 gäller bilaga 1 i dess äldre lydelse.

På Skolverkets vägnar

PER THULLBERG

Anders Lokander

Bilaga

Ämne: Fotografisk bild

Ämnets syfte

Utbildningen i ämnet fotografisk bild syftar till att ge praktisk och teoretisk kunskap om fotografisk bildkommunikation, där tillämpningen av kunskaperna leder till olika typer av fotografiska produkter. Ämnet syftar även till att ge kunskap i att analysera och värdera olika typer av bilder och att kritiskt granska fotografier i deras olika sammanhang.

Ämnets karaktär och uppbyggnad

Den fotografiska bilden används inom ett stort antal områden: vetenskaps-, press-, dokumentär-, industri-, musei-, natur-, porträtt-, konst-, reklam- och modefotografering.

Den traditionella kemiska fotograferingsprocessen har under mer än hundraåren, från det att Niépce med en åttatimmars exponeringstid fotograferade utsikten från sitt fönster, varit liktydigt med fotograferingsteknik.

Det fotografiska bildskapandet har under senare år genomgått den stora förändringen att den nu till övervägande del är en elektronisk process, från att tidigare varit en kemisk/mechanisk process. De digitala kamerorna i kombination med telekommunikation har inneburit att den fotografiska bilden har blivit en allmän kommunikationsform. Att sätta in bilden i ett historiskt perspektiv hjälper oss att analysera och förstå dagens bildspråk. Därför är kännedom om den kulturtradition som finns både i fotohistorien och i den övriga konsthistorien en del av ämnet.

Den fotografiska tekniken automatiseras alltmer och fotografisk bild kommer därmed att ta större plats i samhället. För fotografen kommer detta att medföra nya arbetsområden. Nästan var man än befinner sig är elektroniska bilder på internet, digitala studior som står i direktkontakt med tryckerier och digitala mörkrum tillgängliga.

Eftersom produktionsmetoderna ständigt förändras ska ämnet skapa förståelse för behovet av flexibilitet och fortsatt lärande inom området.

Den digitala tekniken gör det enklare än med den ”mekaniska tekniken” att manipulera eller förändra bildens innehåll. Det ställer höga krav på ett etiskt förhållningssätt och på färdigheter i digital bildbehandling.

Att vara fotograf innebär ofta att ingå i ett större sammanhang och fotografen måste då ha ett helhetsperspektiv på produktionsprocessen. Därför är det också en viktig kompetens att kunna samarbeta med människor som har andra specialkompetenser. Att kunna använda ett adekvat fackspråk blir då av betydelse. I ämnet ingår att öva språkliga och andra färdigheter som har med kommunikation och samarbete att göra. En fotografisk produktion kan också vara ett samarbete från början till slut. Då ställs särskilt höga krav på organisationsförmåga, omdöme, disciplin och förmåga att arbeta självständigt.

I ämnet fotografisk bild ingår tre kurser.

Kursen *Fotografisk bild A* behandlar grundläggande kunskaper i fotografering och bildframställning, bildanalys och bildberättande samt scannerteknik och digital bildredigering. Kursen är en alternativ kurs inom inriktningen Medieproduktion.

Kursen *Fotografisk bild B* fördjupar kunskapen i fotografering och digitalt bildredigeringsarbete, analys och bildkomposition. Kursen behandlar färgteori och kvalitetsaspekter på den digitala bilden. Kursen bygger på Fotografisk bild A och är en alternativ kurs inom inriktningen Medieproduktion.

Kursen *Fotografisk bild C* utvecklar fotograferandet mot ett mer personligt bildberättande. Kursen ger en fördjupad kunskap om elektronisk bild och internetarbete. Kursen bygger på Fotografisk bild B och är en alternativ kurs inom inriktningen Medieproduktion.

Ämne: Fotografisk bild
Kurs: Fotografisk bild A
Kurskod: FBL1201
Poäng: 100

Mål

Mål för kursen

Kursen ska ge grundläggande kunskaper i och erfarenheter av hur man kommunicerar med fotografiska bilder och om den fotografiska processen. Den ska ge praktiska färdigheter i olika typer av fotografiskt arbete och utveckla förmåga till kreativt bildskapande. Kursen ska också ge kunskap om de miljö- och säkerhetsmässiga aspekterna på fotografiskt arbete.

Mål som eleverna ska ha uppnått efter avslutad kurs

Eleven ska

ha grundläggande färdigheter i fotografering och bildframställning,

ha erfarenhet av enklare ljussättning,

känna till fotografins utveckling från Camera Obscura till dagens digitala fotografi samt ha erfarenhet av att analysera den fotografiska bildens språk och uttrycksmöjligheter,

ha kunskap om den tekniska utrustningens funktioner, möjligheter och begränsningar,

ha kännedom om olika typer av fotografiskt material, dess egenskaper och användningsområden,

ha kunskap om bildupplösning, dokumentstorlek vid databehandling, hur och varför man lagrar data i olika format samt känna till hur bilder anpassas för publicering i olika medier,

känna till hur man scannar in och bearbetar bilder i bildbehandlingsprogram,

förstå hur samverkan mellan bild, text och form kan förstärka budskap och upplevelser och kunna använda kunskapen i praktiskt arbete,

kunna arbeta på ett resurssnålt och ur skydds- och miljösynpunkt säkert sätt, samt

ha kunskap om upphovsrättsbestämmelser och lagar som har samband med fotografering och publicering av bilder samt om etiska regler.

Betygskriterier

Kriterier för betyget Väl godkänt

Eleven tillämpar sina kunskaper i fotografering och bildframställning på ett kreativt sätt.

Eleven analyserar fotografiska bilder och ger alternativa lösningar på den fotografiska processen.

Eleven diskuterar konsekvenser och värdet av upphovsrättsbestämmelser.

Ämne: Fotografisk bild
Kurs: Fotografisk bild B
Kurskod: FBL1202
Poäng: 100

Mål

Mål som eleverna ska ha uppnått efter avslutad kurs

Eleven ska

ha utvecklat sitt kreativa bildskapande i arbete med porträtt-, reklam-, press- och dokumentära bilder och sin känsla för sambandet mellan innehåll och form,

ha kunskap om olika fotografiska tekniker,

ha kännedom om ljussättning i studio och om olika ljuskällor,

ha kunskap om grundläggande färglära och digitala färgrymder,

ha kännedom om olika modeller för att analysera fotografisk bild och kunna applicera dessa på egna och andras bilder,

kunna planera tiden för en fotografisk produktion och vad som kan åstadkommas inom en given kostnadsram,

ha erfarenhet av arbete med datorprogram för redigering av bild, presentation/bildspelsteknik, text och layout samt kunna använda olika relevanta lagringsmedia, samt

ha kännedom om några väsentliga drag i fotografiets historia och kunna sätta in dessa i ett större kulturellt och socialt sammanhang.

Betygskriterier

Kriterier för betyget Godkänt

Eleven framställer olika typer av fotografiska bilder och resonerar om sambandet mellan innehåll och form.

Eleven genomför med viss handledning redigering av bild, text och layout i dator.

Eleven ger beskrivningar av den fotografiska bildens historia och dess roll i dagens samhälle.

Eleven planerar tiden för en fotografisk produktion och bedömer vad som kan åstadkommas inom en given kostnadsram.

Eleven jämför olika färgsystem och deras användningsområden.

Kriterier för betyget Väl godkänt

Eleven arbetar med olika fotografiska tekniker och tillämpar tidigare och nya kunskaper på ett kreativt sätt.

Eleven tillämpar olika modeller vid analys av fotografiska bilder.

Eleven redogör för kommunikationsprocessen vid bildspelsframställning och diskuterar konsekvenser vad gäller bild och budskap.

Kriterier för betyget Mycket väl godkänt

Eleven reflekterar kring sambandet mellan arbetsinsats, tid, kostnader och den färdiga produktens kvalitet och drar slutsatser för sitt eget arbete.

Eleven tar initiativ och tillägnar sig nya kunskaper och färdigheter inom det fotografiska yrkesområdet.

Eleven problematiserar sambandet mellan bild, bildbehandling och budskap samt drar för arbetsuppgifterna relevanta slutsatser.

Eleven reflekterar över olika konsthistoriska epoker och har kunskap om fotografiets historia.

Ämne: Fotografisk bild
Kurs: Fotografisk bild C
Kurskod: FBL1203
Poäng: 200

Mål

Mål för kursen

Kursen ska ge fördjupade kunskaper och erfarenheter av fotografisk teknik och ytterligare utveckla förmågan till kreativt bildskapande. Kursen ska ge teoretiska och praktiska kunskaper i kommersiell produktion inom det fotografiska yrkesområdet. Kursen ska ge färdighet i att utnyttja historiska kunskaper i arbetet med fotografiska bilder. Den ska också ge kunskap om hur en bild anpassas för publikation i olika medier.

Mål som eleverna ska ha uppnått efter avslutad kurs

Eleven ska
ha fördjupade kunskaper om olika fotografiska tekniker,
ha grundläggande kunskaper i bildbehandling riktad mot grafisk produktion,
ha kunskap om hur man arbetar professionellt i en studio med digital utrustning,
ha grundläggande kunskaper i additiv och subtraktiv färglära,
ha utvecklat sin förmåga att analysera bilder och kunna på ett medvetet sätt motivera sina val i olika avseenden,
kunna söka, hämta och kritiskt värdera information från olika källor samt ha kännedom om hur bilden påverkat samhällsutvecklingen, samt
kunna ta ställning till problem som rör tid, ekonomi, material och form på ett relevant sätt utifrån en kunskap om hela produktionsprocessen, från idé till färdig produkt.

Betygskriterier

Kriterier för betyget Godkänt

Eleven exemplifierar hur fotografiska bilder anpassas digitalt till olika typer av slutprodukter.

Eleven ljussätter och planerar en studiofotografering med digitalamerateknik.

Eleven analyserar fotografiska bilder och motiverar sin tolkning.

Eleven söker, hämtar och värderar kritiskt information från olika källor.

Eleven ser samband mellan arbete, tid, kostnader och den färdiga produktens kvalitet från idé till färdig produkt.
